

KASTEEL JERUZALEM

- Ligging: ten noorden van de wijk Limmel, tussen de gevangenis Overmaze en de Hoge Hotelschool.
- Opvolger van de Drieshof, een huis dat in 1515 afbrandde en als kasteel werd herbouwd.
- Oorspronkelijk gebouwd in een U-vorm, maar die is in

- de loop der tijd verruild door een rechthoekige vorm.
- In de Tweede Wereldoorlog werd het kasteel beschadigd door brandbommen en werd het koetshuis verwoest. Het werd niet herbouwd.
- Het kasteel is eigendom van de gemeente Maastricht.

Landgoederenzone in de schijnwerper

De zogenaamde landgoederenzone in Maastricht-Noord is in beweging. De vaak eeuwenoude kastelen en buitenverblijven zijn de afgelopen jaren langzaam maar gestaag opgeknapt. Het gaat onder meer om Meerssenhoven, Vaeshartelt, Kasteel Geusselt, Grande Suisse, Huis Severen, Kasteel Bethlehem en binnenkort Kasteel Jeruzalem.

Onzichtbare kasteelparel

Hoeveel Maastrichtenaars zouden hebben gehoord van Kasteel Jeruzalem? Bethlehem, bij de Hoge Hotelschool, ja, dat kennen ze wel. Jeruzalem ligt er bijna naast, maar is door wildgroei aan het zicht onttrokken. Daar komt verandering in.

door **John Hoofs**

Erbode toegang. Was getekend min.v. s tie. De ontbrekende plakletters zijn ongetwijfeld al jaren geleden verzwoegen door de wildgroei aan planten en struiken bij de afgesloten entree over de met groene drab dichtgeslibde gracht rond Kasteel Jeruzalem. Door het kromme hek is pakweg honderd meter verderop een stukje van het 'kasteel' te zien, met een toren die parmantig de lucht in steekt.

Coumans en N. Twee staat met op een bord aan het hek. De laatste bewoners? Geen mens die het weet. Alle hondenuitlaters die passeren, schudden het hoofd. Er zouden anti-krakers in zitten. En er komt misschien een hotel in. Dat verhaal zingt door de wijk Limmel. Alles beter dan de verloedering die nu aan het kasteel vreet.

Wethouder Wim Hazeu (A2-project, inclusief Landgoederenzone) spreekt over een kasteel dat 'behoorlijk onderkomen' is, maar dat gaat veranderen. Dinsdag kreeg Maastricht van het Rijk 150.000 euro om te onderzoeken hoe het kasteel een zinvolle nieuwe bestemming kan krijgen. „Een druppel-effect van de afspraken over de Vogelgelaarwijken”, licht Hazeu toe. De A2-ontertunneling is veel meer dan een stuk autoweg onder de grond stoppen. Herontwikkeling van Maastricht-Noord - inclusief de wijken Limmel, Nazareth, Wittevrouwenveld en Wyckerpoort én de Landgoederenzone - zijn er onderdeel van. Zo kwam Kasteel Jeruzalem in beeld. Al heel lang in bezit van de gemeente, die het landgoed vermoedelijk ooit uit strategische overwegingen kocht. In elk geval ruim voordat Wim Hazeu in 2002 aantrad als wethouder.

Hij noemt Kasteel Jeruzalem „een vergeten pareltje dat nieuw leven moet krijgen”. Het ligt ten noorden van Limmel vrijwel onzichtbaar ingeklemd tussen industriegebied Beatrixhaven, gevangenis Overma-

De entree naar Kasteel Jeruzalem, vrijwel helemaal aan het zicht onttrokken.

foto Peter Schols

ze en het groene terrein van de Hoge Hotelschool, dat gedomineerd wordt door Kasteel Bethlehem. Begin 2007 deden twee studenten van de Hogeschool Zuyd in opdracht van het schoolbestuur onderzoek naar toekomstig gebruik door de onderwijsinstelling. Zo ontstond het idee om het kasteel tot hotel te verbouwen waar studenten van de naastgelegen hotel-

school opleiding en praktijk kunnen combineren. Zo ver is het nog lang niet, zegt Wim Hazeu, maar er wordt wel degelijk serieus met Hogeschool Zuyd over herbesteding van Kasteel Jeruzalem gesproken. Met de rijks-subsidie kan nu goed worden geïnventariseerd wat restauratie en het opknappen van de kasteeltuin kosten. Als daar een beeld van bestaat,

komen partners als Hogeschool Zuyd in beeld. Hazeu: „Maar we kijken verder dan de hotelschool. Kan Kasteel Jeruzalem iets voor de wijk Limmel gaan betekenen? Dat is natuurlijk ook een optie die we goed willen bekijken. De planvorming staat letterlijk nog in de kinderschoenen, maar door die subsidie kunnen we wel een begin maken. Dit soort vergeten hoeken zijn er

ook in Maastricht. Ze bieden kansen, zeker nu de eigenaren van de landgoederen ten noorden van Maastricht zich verenigd hebben in een stichting die plannen maakt voor het hele gebied.” Ze hebben er een nieuw woord voor verzonnen: slowfoodlandschap. Bedoeling is dat de landgoederen met elkaar verbonden worden, waardoor voor Maas-

tricht-Noord een soort fiets- en wandelpark kan ontstaan, inclusief horecafaciliteiten. Kasteel Jeruzalem wordt er onderdeel van. In 2015 bestaat het kasteel 500 jaar. De eerste benaming was Drieshof, een huis dat in 1515 door brand werd verwoest. Een zekere Peter van de Dries besloot op dezelfde plek een 'kasteel' te bouwen. Hij was vader van een kanunnik, verbonden aan het Onze Lieve Vrouwekapittel en woonachtig in Kasteel Bethlehem, al heette dat toen nog niet zo. De kanunnik maakte een lange reis naar het Heilige Land, terwijl zijn vader aan het kasteel bouwde. Bij terugkomst mocht hij erin gaan wonen. Omdat de kanunnik zo onder de indruk was van zijn ervaringen in het Heilige Land, noemde hij het kasteel 'Jeruzalem'. Twee eeuwen later werd het middeleeuwse buurkasteel herdoopt in 'Bethlehem'. Overigens: van het oorspronkelijke Kasteel Jeruzalem resteert alleen een achthoekige toren.